

Loukonosy, Žiželice

Část obce: Žiželice

Okres: Kolín

GPS souřadnice: 50.127020N, 15.421364E

Facebook: Obec-Loukonosy-241278870069505

Kraj: Středočeský

Správní obvod: Kolín

První pís. zmínka: 1299 (725 let)

Okolí a příroda Loukonosy

Soustava významných krajinných prvků (VKP) Mlýnská Cidlina leží v nadmořské výšce 205–207 m a zahrnuje kromě toku Cidliny a Mlýnské Cidliny kosené nivní louky mezi oběma rameny, včetně rostlin a živočichů vázaných na tyto biotopy. VKP je ve správě obce s rozšířenou působností Kolín.

Tok dnešní Mlýnské Cidliny je pravděpodobně původním hlavním korytem Cidliny, procházejícím v bezprostřední blízkosti hradu v Hradištku. Od hlavního toku řeky se odděluje u Lučic a po cca 10 km se u Žiželic opět spojuje s hlavním tokem. V letech 1921–1925 byl hlavní tok Cidliny regulován, přičemž vzniklo tímto umělým zásahem stávající rovinaté území mezi oběma toky. Do 18. století Mlýnská Cidlina napájela rybník Rutvas (Rudas), který se rozléval v okolí obce Hradištko II. Svou rozlohou 500 ha patřil mezi největší v Čechách a založen byl v 15. století (poprvé je písemně doložen k roku 1517) a jeho technickou zajímavostí bylo, že se při povodních dala voda z něj systémem kanálů vypouštět do Labe, čímž se efektivně regulovalo množství protékající vody.

Území je tvořeno druhohorními sedimenty České křídové tabule, překryté naplaveninami čtvrtohorních hlín, štěrků a písků. Na zdejších nivních loukách, které jsou na jaře zamokřené a v létě silně vysychají, rostou rostliny s vysokou mírou tolerance k těmto podmínkám. Většinou zde dominují vysoké trávy nebo širokolisté byliny, místy se vyskytují solitérní keře a stromy, zejména vrby. V pomalu tekoucí vodě Mlýnské Cidliny se vyskytují velká a hustá mokřadní společenstva vegetace stojatých a mírně tekoucích vod. Břehy jsou lemovány měkkým luhem s křovinatými porosty a porosty ostřic. Přestože je území poměrně intenzivně hospodářsky využíváno, bylo v roce 2017 zjištěno botanickým průzkumem 174 druhů cévnatých rostlin (jeden druh zvláště chráněný a 10 zařazených do červeného seznamu) a zoologickým průzkumem 17 druhů zvláště chráněných druhů živočichů, zařazených současně do červeného seznamu a mezi evropsky významné živočichy a dalších 42 druhů živočichů, zapsaných do červeného seznamu.

Divizna švábovitá (*Verbascum blattaria*) je silně ohrožená (C2b) vytrvalá bylina z čeledi krtičníkovitých, dorůstající výšky až 100 cm. Kvete od června do srpna žlutými květy. V České republice se vyskytuje velmi výjimečně pouze v Polabí. Na území VKP Mlýnská Cidlina se vyskytuje sporadicky na slatinných loukách.

Ptačinec bahenní (*Stellaria palustris*) je silně ohrožená (C2b) vytrvalá bylina z čeledi hvozdíkovitých, dorůstající výšky až 15–45 cm. Kvete od května do srpna bělavými květy. Na území VKP Mlýnská Cidlina roste v rákosinách a mokřinách a na okrajích vodních toků nebo jezírek.

Žebratka bahenní (*Hottonia palustris*) je ohrožená (C3) vodní bylina z čeledi prvosenkovitých, kvete od května do konce léta bílými kvítky. Má článkovaný rozvětvený oddenek, který se plazí v bahně a z nějž vyráží květonosné stvoly. Ty jsou naplněny vzduchem, stojí proto přímo nad vodou. Po odkvetení však

vypustí vzduch a ponoří se pod vodu. Listy mají hřebínkovitý tvar. Na území VKP Mlýnská Cidlina roste v pomalu tekoucí vodě Mlýnské Cidliny pod obcí Hradištko.

Skokan skřehotavý (*Rana ridibunda*) je kriticky ohrožený (CR) obojživelník z čeledi skokanovitých. Dorůstá délky 12 až 20 cm. Zbarvení je velice variabilní, pohybuje se od tmavě zelené po hnědou nebo šedou, někteří jedinci mají na hřbetě a končetinách také jemné zelené proužkování.

Ještěrka obecná (*Lacerta agilis*) je zranitelný (VU) druh ještěrky z čeledi ještěrkovitých, má velkou hlavu, silné končetiny a poměrně silný ocas, dorůstá délky až 30 cm.

Ohniváček černočárný (*Lycaena dispar*) je zranitelný (VU) evropsky významný druh denního motýla z čeledi modráskovitých, ve 2. polovině 20. století v Čechách vyhynulý. V současnosti se daří jeho opětovné rozšiřování z jižní Moravy do severnějších oblastí, v roce 2012 poprvé zaznamenán v Polabí na Kolínsku. Rozpětí křídel dosahuje 14–21 cm, je to náš největší ohniváček.

Studánka Na stráni

V říjnu 2018 byla znovu objevena studánka občany Loukonos. Již nebyla vidět. Byla zapadaná listím. Samotná studánka i koryto pod nánosy hlíny a kořenů. Upozornili na ni pamětníci, že tam dříve bývala. Občané Loukonos ji znovu vybudovali vlastním přičiněním. Zprovoznili studánku, vybudovali koryto, lavičky a vyřezali nálety a uklidili. Dne 20.10.2018 byla studánka znovu uvedena do provozu. Občané ji pokřtili šampaňským. Zachován je název Na stráni. Tak jak ji říkali předci. Občané Loukonos si zde vytvořili místo k setkání a procházkám podél řeky Cidliny. Hezký turistický cíl. Studánka Na stráni se nachází nedaleko nového mostu u Pamětníku, hned vedle řeky Cidliny. K 1.4.2019 občané studánku zastřešili.

Lesopark

V roce 2019 byl vybudován občany a vysázen lesopark na kraji obce v místě zvaném Na obci vedle betonového silničního mostu. Lesopark byl vysazen k 720. výročí první zmínky o obci Loukonosy.

